

VLAS

BERICHTEN

VERANTW. UITGEVER :
C. VLAEMYNCK
BIEZENHOF 22
8790 WAREGEM

POSTKANT. VAN AFGIFTE :
8500 KORTRIJK MAIL

JAARGANG 2013

Nr. 11 6 september

INHOUD

- Belgisch textiel kende tegenvallend 2012..... 1
- De vlasmarkt 4
- Le marché du lin 6
- Fiscale gunstmaatregelen voor land- en tuinbouw verlengd 7
- Accord sur la nouvelle PAC (fin) 7
- Geïntegreerde gewasbescherming (IPM) 8

Belgisch textiel kende tegenvallend 2012

Consumptie hapert en ondernemingsklimaat kan (veel) beter

Na een - alle omstandigheden in acht genomen - niet al te slecht 2011, blijkt de Belgische textielsector nu terug op een eerder zwart 2012. **De verzwakking van de economische activiteit, die tijdens het laatste kwartaal 2011 al voelbaar was, heeft zich doorheen het ganse jaar 2012 versterkt doorgezet**, met sluiting van ondernemingen en een verdere afkalving van de tewerkstelling tot gevolg.

Tijdens de algemene vergadering van Fedustria, de overkoepelende federatie van de Belgische textiel-, hout- en meubelindustrie, gingen de uittredende en de nieuwe voorzitter op zoek naar de oorzaken van de huidige malaise (zie kaderstuk). Vooral **het gebrek aan verbruikers, en de ontoereikende overheidsmaatregelen om het ondernemingsklimaat te verbeteren**, traden daarbij duidelijk op het voorplan.

Toch is er ook hoop. Dankzij hun investeringen in innovatie, staan de overgebleven bedrijven klaar om opnieuw te groeien. Voorwaarde is

ALGEMEEN BELGISCH
VLASVERBOND vzw

Handelskaai 3/011
8500 Kortrijk
p.r. 000-0120391-14
Tel. 056/23 06 10
Fax 056/22 79 30
E-mail : info@vlasverbond.be
www.vlasverbond.be

Het is een mooi en indrukwekkend beeld om deze drie plukmachines naast mekaar aan het werk te zien, met op de voorgrond het afgerijpte vlas badend in het gouden zonlicht. De foto werd genomen op maandag 22 juli 2013 op Tholen (NI) door Ben te Kulve, en werd ons toegestuurd door vlascommissienair Rudy van Damme. Het grootste deel van het West-Europese areaal is ondertussen in veiligheid gebracht.

**DRIEWEKELIJKS INFORMATIEBLAD
VOOR DE VLASSECTOR**

wel dat er een algemeen economisch herstel komt, want onze 'textiliens' zijn voor zowat 75% van hun omzet aangewezen op export.

Ook technisch textiel onderuit

Na in 2011 - weliswaar vooral dankzij het prijseffect - **nog met ruim 2% te zijn gestegen, ging de omzet van de Belgische textielindustrie in 2012 op jaarbasis met ca. 6% achteruit.** Vooral het tweede kwartaal bleek bijzonder zwak, met een omzetzakking van 9,8% tegenover dezelfde periode van het jaar voordien.

Met **5,8 miljard euro** (raming op jaarbasis), bleef de omzet nog 15% onder het pre-crisisniveau. **Gezien de afzetprijzen bovendien gemiddeld met 3,1% stegen, daalde de omzet in volume met ca 9%.**

Geen enkel segment ontsnapte aan die neerwaartse spiraal. Alle productgroepen zagen m.a.w. hun omzet ten opzichte van 2011 teruglopen. De daling was relatief het grootst in de subsector Veredeling: - 13,3%. Met een terugval van slechts 1% hielden de spinnerijen nog het best stand. **Opvallend is dat in 2012 ook een einde kwam aan de opmars die technisch textiel de jaren voordien te kennen had gegeven.** De omzet daalde er op jaarbasis met 6,5%. Technisch textiel is ondertussen qua omzet wel bijna even groot geworden als tapijt, dat nog steeds de grootste productgroep vertegenwoordigt binnen textiel.

In- en uitvoer lopen terug

De Belgische textielsector realiseert driekwart van zijn omzet via export. Die uitvoer bleef tijdens de eerste negen maanden van 2012 echter **7,5% onder de waarde gerealiseerd tijdens dezelfde periode van het jaar voordien.** Ook hier deelden alle toepassingssegmenten in de brokken.

Op de EU-markt, die goed is voor ca. 85% van de totale Belgische textieluitvoer, daalden onze leveringen tijdens de voornoemde periode met ca. 6%. Naar Frankrijk, onze belangrijkste exportmarkt, bedroeg de daling zelfs 10%.

Ook naar de meeste extracommunautaire bestemmingen liep de export gevoe-

De visie van de voorzitters

Op de algemene vergadering van Fedustria, de beroepsfederatie van de Belgische textiel-, hout- en meubelindustrie, van 24 april 2013 in Gent vond ook een voorzitterswissel plaats. **Jean-François GRIBOMONT** (Utexbel) nam de fakkel over van **Philippe CORTHOUTS** (Recor). Naar aanleiding van de jaarvergadering gaven beiden, resp. in een interview in De Tijd (24.04.2013) en in het voorwoord van het Jaarverslag 2012/2013 hun visie op de algemene context waarin hun ledenbedrijven moeten opereren. Een samenvatting.

Geen toekomst zonder industrie

Uittredend voorzitter Philippe CORTHOUTS stelt vast dat 2012 voor veel bedrijven het vijfde crisisjaar op rij was. Hij betreurt dat industriële bedrijven weinig begrip, laat staan stimulerende maatregelen, krijgen van de federale regering. Integendeel, de administratieve lasten verzwaren nog, en de inspanningen op het vlak van competitiviteit zijn 'too little, too late'. Trouwens, de feitelijke loonkostenhandicap met de buurlanden bedraagt volgens Fedustria geen 3,4%, maar 15%.

'Politici zouden moeten beseffen dat er geen toekomst is voor onze welvaart zonder industrie'. **Om te overleven, zijn bedrijven verplicht om te investeren in innovatie, maar innovatie alleen volstaat niet. De bedrijven moeten ook kunnen rekenen op een competitief ondernemingsklimaat.** In die context zag Fedustria de discussie over het eenheidsstatuut arbeider/bediende - *die op de valreep leidde tot een politiek akkoord, nvdr* - als een belangrijke testcase voor de regering.

Nood aan hoop en vertrouwen

Aantredend voorzitter Jean-François GRIBOMONT, topman en eigenaar van o.a. een van de laatste katoenspinnerijen van ons land, vraagt zich af, wat je als ondernemer kan doen als de consument afhaakt. De kledingverkoop in Europa daalt met 5 tot 10%. Zelfs technisch textiel, dat altijd gezien werd als de groeimotor van de sector, kent voor het eerst een daling. Het bewijst volgens hem dat de problemen in de wereld alomtegenwoordig zijn.

De consument is ontmoedigd en bang. Dat is volgens de nieuwe voorzitter het grootste probleem waar wij vandaag mee geconfronteerd worden. En op dat vlak faalt volgens hem het Europese beleid. Het moet de mensen hoop en vertrouwen geven, want dat is de enige uitweg uit de negatieve spiraal. De drastische saneringsmaatregelen maken het echter alleen maar erger.

Bovendien duikt er ook almaar meer protectionisme op, en daar zijn exportlanden als België het grootste slachtoffer van. Vrijhandelsakkoorden komen vooral de handel, en niet zozeer de industrie ten goede.

Na de verregaande sanering die de sector de laatste jaren heeft doorstaan, is de nieuwe voorzitter ervan overtuigd dat de overblijvers sterk genoeg staan, om bij een conjunctuurverbetering snel opnieuw te kunnen groeien. De investeringen in innovatie ziet hij als een belangrijke troef. Bedrijven die geen nieuwe producten kunnen aanbieden, hebben geen bestaansreden. *'Voor basisproducten heeft de wereld ons niet nodig. We moeten beter zijn'.*

Net als zijn voorganger, pleit ook hij voor een verbetering van het ondernemingsklimaat, meer bepaald op het vlak van financiering en de groeiende loonkostenhandicap tegenover de buurlanden.

lig terug. Uitzonderingen op die neerwaartse tendens waren de leveringen aan het Nabije- en Midden-Oosten, die stabiel bleven, terwijl de export naar

Oost-Europa, Latijns-Amerika en Afrika zelfs een behoorlijke stijging liet optekenen.

Het zwakke consumenten- en producentenvertrouwen woog niet alleen op de textieluitvoer, maar deed ook de textielinvoer in België krimpen:

- 7,1% tijdens de eerste negen maanden 2012. Ook de import uit China ontsnapte niet en bleef bijna 16% onder het peil van 2011. China blijft niettemin onze belangrijkste leverancier van textiel, met een aandeel van 14,2%.

De handelsbalans voor de eerste negen maanden sloot uiteindelijk met een batig saldo van 1,9 miljard euro, tegen 2,1 miljard tijdens dezelfde periode van het jaar voordien.

Banenverlies

De bezettingsgraad van de productiecapaciteit bedroeg in 2012 gemiddeld 68,2%. Daarmee werd de lichte aangroei van het jaar voordien opnieuw grotendeels tenietgedaan. Het recentste dieptepunt was 2009 met 66,7%. In 2007, het jaar vóór de recessie, werd

Vlasspinnerij

Over de evolutie van de toestand in de relatief kleine divisie 'Vlasspinnerij' lezen wij in het Jaarverslag van Fedustria volgende commentaar.

Tijdens het eerste semester van 2012 werden zowat 10% minder vlasgarens geproduceerd dan tijdens de sterke eerste jaarhelft van 2011, toen de productie ruim 20% boemde. In het tweede halfjaar 2012 volgde dan tot oktober een relatief herstel t.o.v. de zwakke tweede jaarhelft van 2011. Vanaf november 2012 tekende zich dan weer een duidelijke vertraging af. Per saldo kromp de Belgische vlasgarenproductie het voorbije jaar met 5% tot op het niveau van 2010 (2.400 ton, nvdr).

De vlasvezelprijs moest op jaarbasis zowat 20% inleveren. De sector kijkt hoopvol naar de toekomst o.a. omwille van de groeiende interesse voor technische toepassingen, waaronder composietmaterialen, en de opgevoerde promotie-inspanningen, nu ook specifiek gericht op de vlasvezel.

De Belgische textielindustrie per subsector

	aantal bedrijven	tewerk- stelling	omzet (miljoen €)	volume 12 tov 11	% (1)
INTERIEUR	165 (2)	10.500	2.150	- 5%	42
TECHNISCH TEXTIEL	130	7.800	2.100	- 5%	38
KLEDINGTEXTIEL					
- weverij	11	1.400	285	- 7%	14
- breierij	33	600	175	- 20%	
(LOON)VEREDELING	52 (3)	2.250	97,5	- 12%	4
SPINNERIJEN					
- woltype	5	300	56	+ 4%	1
- katoentype	2	250	42	- 12%	1
- vlas	3	60	12,3	- 5%	...
TOTAAL	750 (4)	21.833	5.800		

(1) Aandeel in de totale toegevoegde waarde van de Belgische textielsector (raming). Gezien de talrijke overlappings tussen de subsectoren, vaak binnen de bedrijven zelf, zijn dubbeltellingen niet te vermijden. Bovenstaande cijfers moeten bijgevolg met de nodige voorzichtigheid worden gehanteerd.

(2) Bedrijfsgroepen worden als één bedrijf beschouwd.

(3) Alleen bedrijven met 10 of meer werknemers.

(4) Aantal bedrijfsvestigingen.

(Bron: Jaarverslag Fedustria 2012-2013).

nog een bezettingsgraad gehaald van 77,9%.

Ondanks de lage bezettingsgraad, zagen wij in 2010 en 2011 nog een toename van de investeringen. In het onzekere klimaat van het afgelopen jaar kon die trend evenwel niet worden doorgetrokken. De textielinvesteringen daalden

in 2012 met ca. 21% tot 121,5 miljoen euro.

De verzwakking van de activiteit bleef ook niet zonder gevolgen voor de tewerkstelling. Op 30 juni 2012 waren in de Belgische textielsector nog ca. 21.800 personen tewerkgesteld. Dit betekent dat op één jaar tijd opnieuw

Foto / Photo CELC

ca. 1.500 arbeidsplaatsen (6,4%) verloren gingen.

Vertrouwen herleeft

Na het ganse jaar 2012 op een laag peil te zijn blijven hangen, kende het vertrouwen van de textielondernemers begin dit jaar een forse stijging. Het is nog de vraag of die stijging zich ook zal vertalen in een werkelijke activiteitstoe-namen. **Niettegenstaande het tegenval-lende conjuncturele klimaat, hebben de producenten hun inspanningen op het vlak van productontwikkeling voortgezet.** Men gaat er dan ook van uit dat, zodra de marktomgeving fundamenteel verbetert, deze inspanningen zouden moeten leiden tot een aangroei van het orderboek.

De sector put hoop uit **het prille conjunctuurherstel buiten West-Europa** (waarvan de verwachtingen sinds de redactie van het Jaarverslag al verschillende keren neerwaarts werden bijgesteld, nvdv), alsook uit de vaststelling dat in een aantal West-Europese landen nog altijd een **stevig consumptiepotentieel** aanwezig is. Een herstel van het vertrouwen zou zich dan ook vrij snel kunnen vertalen in een toename van de consumptie en, bijgevolg, een stijging van de productie.

Aan de schaduwzijde vinden wij o.a. enkele factoren van monetaire aard. Zo is voor de exportgerichte textielindustrie de dure euro geen zegen. Een goedkoop Brits pond is evenmin een goede zaak voor onze lokale bedrijven,

Textielconjunctuur in Europa

2012 was niet alleen voor de Belgische textielindustrie een moeilijk jaar. Ook op EU-vlak was de balans overwegend negatief. **Terwijl de globale verwerkende nijverheid haar productie met slechts 2,2% zag teruglopen, moest de Europese textielindustrie 6,1% inleveren.** De spinnerij behoorde opnieuw tot de ergst getroffen subsectoren. Binnen de EU konden alleen Letland, Litouwen, Hongarije en Polen positieve cijfers voorleggen.

Ondanks een lichte stijging van de productieprijzen (+ 1,6%), liep de EU-textielomzet met 3,5% terug. In de globale verwerkende industrie kromp de omzet 'slechts' met 0,5%. **Ook op het vlak van tewerkstelling moest textiel (- 2,4%) het afleggen tegen de verwerkende industrie (- 0,3%).**

Het enige lichtpuntje was de uitvoer naar niet-EU-landen, die met een bescheiden 3% toenam tot 21,8 miljard euro. De import van buiten de EU kromp met 8% tot 24,5 miljard euro. Door de combinatie van beide werd, vergeleken met 2011, het negatieve saldo op de handelsbalans voor textiel gehalveerd tot - 2,7 miljard euro.

Frankrijk

Voor de Franse textielindustrie bleven de gevolgen van de economische vertraging in 2012 relatief beperkt. **De omzet daalde licht met 2,4% tot 12,5 miljard euro,** een percentage dat overeenstemde met de daling van het verbruik van textiel en kleding op de lokale markt. **Op het vlak van de tewerkstelling kreeg de sector wel rake klappen: het aantal arbeidsplaatsen slonk in één jaar tijd met 6,2% tot zo'n 65.000.**

Net als haar Belgische ambtsgeenoot, ziet ook de Franse textielfederatie *Uit innovatie* als de voornaamste hefboom om uit het economische moeras te geraken, en de toekomst toch enigszins hoopvol tegemoet te zien.

(Bronnen: Journal du Textile, 21.05.13; Fedustria News, 02.04.13)

en voor de exporteurs van interieurtex-tiel in het bijzonder. Daarnaast blijft de noodzakelijke sanering van de ont-spoorde overheidsfinanciën in de mees-

te landen een groeiremmende factor, althans op korte termijn.

(Bron: Jaarverslag Fedustria 2012/2013)

De vlasmarkt

Grootste deel areaal geborgen

Sinds begin juni heeft de vlasteler in de meeste gevallen niet te klagen van de weersomstandigheden. Dankzij het wisselvallige weer tijdens de vlasmaand onderging het gewas in veel gevallen een ware gedaanteverandering. Ook de voorbije weken werd die trend doorgetrokken. Het overwegend zomerse weer, af en toe afgewisseld met enkele (fikse) buien, zorgde ervoor dat de verschillende fasen van het oogstwerk

- trekken, ontzaden, roten, keren, oprapen - mekaar zonder noemenswaardige onderbreking konden opvolgen. Dit verklaart dat vandaag (3 september) het grootste deel - wij schatten ca. 80% - van het West-Europese areaal in veiligheid is gebracht.

In veel gevallen kunnen wij dus spreken van een ideaal scenario, al zijn er uiteraard ook dit jaar uitzonderingen, met name streken die qua neerslag wat benadeeld zijn geworden, met alle gevolgen vanden dien voor de roting. Met betrekking tot die roting, bleek 21 juli dik-

wijls een keerpunt, in die zin dat vlas dat vóór die datum was getrokken en daarna voldoende kon opdrogen doorgaans sneller een voldoende rottingsgraad bereikte. Al is de roting zeker niet altijd optimaal te noemen, toch scoort deze oogst op dat vlak stukken beter dan vorig jaar.

De partijen die vandaag nog op het veld gespreid liggen, zijn in de meeste gevallen onvoldoende geroot. Omdat deze percelen maar een gering percentage van hun totale areaal vertegenwoordigen, zijn de meeste vlastelers geneigd

om hiervoor het risico te nemen, en nog even te wachten met oprapen. Vooral voor de vlastelers in Frankrijk, die vorig jaar een deel van hun areaal zagen verloren gaan, is dit zeker geen evidente beslissing.

Op kwantitatief vlak worden de eerdere verwachtingen bevestigd. Het oogstgewicht scoort hoger dan het gemiddelde, zonder evenwel het hoge niveau van 2012 te evenaren. De eerste zwingelproeven wijzen ook op een zeer behoorlijk rendement aan lange vezel.

Ook de kwaliteit stemt meestal tot tevredenheid. Opvallende eigenschap dit jaar is de sterkte van de vezel. Qua fijnthe, daarentegen, zou de score iets minder zijn, wat zijn oorsprong zou kunnen vinden in het feit dat de plant in een korte tijdspanne in juni een forse groeistoot heeft gekend.

Wij herinneren ook nog aan de omvang van het West-Europese areaal: ca. 72.000 ha, zijnde 11% minder dan in 2012, een daling die over de drie productielanden verspreid ligt.

Gezwingeld vlas

Met een zo goed als onbestaande productie en vraag, was de commerciële activiteit de voorbije weken verwaarloosbaar.

Wat brengt het verkoopseizoen 2013/2014? Veel zal afhangen van het productie- en commercialisatiebeleid dat door de zwingelbedrijven zal worden gevoerd. In dat verband herinneren wij aan de 'Mededeling', die in naam van de CELC-sectie Teelt/Vezelbereiding en vervolgens de sectie Commerce in juli jl. aan alle vlassers in België, Frankrijk en Nederland werd bezorgd.

De boodschap aan de vlasser is in beide communiqués dezelfde: houd het aanbod op hetzelfde niveau als het afgelopen jaar. Met andere woorden: laat u niet verleiden tot een verhoging van de zwingelactiviteit. Deze nieuwe oogst heeft immers alles in zich, om het moeizaam herwonnen evenwicht op de vezelmarkt opnieuw in het gedrang te brengen.

De wereldvraag naar gezwingeld vlas totaliseert gemiddeld 100 à 110.000 ton per jaar. Anderzijds is onze sector bijzonder voorraadgevoelig. Zodra de voorraden het normale werkingsvolume

Vervroegde uitbetaling toeslagrechten 2013?

Verschillende lidstaten/regio's, waaronder ook Vlaanderen, hebben aan de Europese Commissie toestemming gevraagd om een deel (50%) van de bedrijfstoeslag 2013 vervroegd, nl. vanaf 16 oktober a.s., te mogen uitbetalen. Aan de basis van de aanvraag liggen de uiteenlopende zware problemen die zijn ontstaan naar aanleiding van streekgeboden tegenvallende weersomstandigheden. Ook de vaststelling dat veel landbouwbedrijven moeilijkheden ondervinden om hun facturen tijdig te betalen, heeft hierin meegespeeld. **De Commissie heeft de aanvragen in beraad genomen.**

Daling met 5%

Hoeveel de bedrijfstoeslag dit jaar uiteindelijk zal bedragen, is vandaag echter nog niet volledig duidelijk. Voor bedragen boven 5.000 euro is er, net als vorig jaar, een korting van 10%. In 2013 wordt niet meer gesproken van 'modulatie', maar van 'financiële aanpassing van de rechtstreekse betalingen'. In de praktijk komt het echter op hetzelfde neer.

Daarbovenop komt er hoogstwaarschijnlijk een bijkomende korting van 4,98%. Deze korting wordt aangeduid als 'financiële discipline', en is een gevolg van de overschrijding van het budget voor directe steun.

Het is dus zo goed als zeker, dat de landbouwers die recht hebben op een steunbedrag van meer dan 5.000 euro, dit jaar minder zullen ontvangen dan in 2012.

(voor de Vezelbereiding ca. 30.000 ton) overstijgen, is er een toenemende neerwaartse druk op de prijzen. Voorraadvorming in onbewerkt strovlas verdient daarom de absolute voorkeur op voorraadvorming in vezel.

Een andere terugkerende oproep betreft de beheersing van het areaal 2014, ook al lijken bepaalde omstandigheden de laatste tijd eerder tot het tegendeel te inspireren. De oogst 2013 zal immers, net als die van vorig jaar, aanleiding geven tot een overdracht aan strovlas naar de volgende campagne.

Naar aanleiding van de komende vakbeurzen (Première Vision, Expofil), worden binnenkort opnieuw delegaties Chinese kopers op de West-Europese vezelmarkt verwacht. In het licht van de situatie die is ontstaan met deze nieuwe oogst, zal hun aankoopbeleid er waarschijnlijk op gericht zijn, om tegen dezelfde prijs als dit voorjaar een betere kwaliteit te verwerven. Het is aan de vezelproducent om hiertegen de nodige weerstand te bieden.

Klodden

Ook de kloddenmarkt lag er de voorbije weken zo goed als verlaten bij. Wij herinneren ons dat aan de vooravond van de oogst-, resp. vakantieperiode de activiteit vooral op peil werd gehouden door de vraag vanuit de textieltoepassingen, zijnde de spinnerij en vooral de sector mengingen. De papierindustrie, van haar kant, betoonde weinig interesse voor het afsluiten van nieuwe termijncontracten.

Wat het nieuwe verkoopseizoen betreft, zijn de vooruitzichten qua aanbod erg matig. Een oogst met een sterke lange vezel, zoals dat dit jaar het geval is, staat immers synoniem voor een beperkt rendement aan klodden. Op basis van de eerste bevindingen zullen de klodden ook korter uitvallen dan gemiddeld.

Le marché du lin

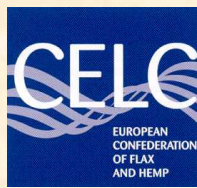
La majeure partie de la surface est mise à l'abri

En général, depuis le début du mois de juin, le liniculteur n'a pas à se plaindre des conditions climatiques. Grâce au temps changeant pendant le mois du lin, une réelle métamorphose s'était manifestée pour la plupart des linières. Ces dernières semaines, cette tendance climatique positive s'est confirmée. Le temps le plus souvent estival, entrecoupé à plusieurs reprises par des averses (abondantes), a permis que les différentes opérations de récolte - arrachage, écapsulage, rouissage, retournage, ramassage - se sont succédées sans interruption notable. Cela explique qu'à ce jour (3 septembre) la majeure partie - estimée à quelque 80% - de la sole linière ouest-européenne est mise à l'abri.

Dans beaucoup de cas, la saison de récolte s'est déroulée selon un scénario quasi idéal. Evidemment, cette année aussi, il y a des exceptions à cette règle, à savoir des zones de culture qui ont tant soit peu été desservies en eau, ce qui n'a bien sûr pas profité au rouissage. S'agissant de ce rouissage, la date du 21 juillet est souvent apparue un tournant, dans le sens que les lins qui avaient été arrachés avant cette date, et qui ont eu le temps de faner, ont atteint plus facilement un degré de rouissage satisfaisant. Bien que le rouissage ne soit certainement pas toujours optimal, il apparaît néanmoins nettement supérieur à celui de la récolte 2012.

Le degré de rouissage des lins qui à ce jour sont encore étalés sur les champs, est en général considéré comme insuffisant. Etant donné que, en général, ces parcelles ne représentent qu'un pourcentage marginal de leur surface totale contractée, les liniculteurs concernés sont enclins à prendre le risque, et à différer le ramassage encore un peu. Pour les liniculteurs français, qui en 2012 ont perdu une partie de leurs lins, cette décision n'est certainement pas évidente.

Sur le plan quantitatif, les prévisions antérieures se confirment. Le poids en lins en paille dépasse la moyenne, sans pour autant atteindre le niveau élevé de 2012. Les premiers essais de teillage montrent aussi un rendement très satisfaisant en long brin.

Algemene vergadering CELC (ipv congres)
Assemblée Générale CELC (au lieu du congrès)

PARIS / 07.11.2013

Inschrijving vóór / Inscription avant le: **25.09.2013**

Inlichtingen - inschrijvingen / Infos et inscription:

France Courtier: +33(0)1 42 21 02 35
france.courtier@mastersoflinen.com

En général, la qualité apparaît également très correcte. La résistance de la fibre constitue sans doute la caractéristique la plus remarquable. Par contre, la nouvelle récolte semble faire un moindre score en finesse, ce qui pourrait trouver son origine dans le fait que beaucoup de lins ont pris un coup de croissance dans une période très courte au mois de juin.

Rappelons, enfin, l'ampleur de la surface linière en Europe de l'Ouest: env. 72.000 ha, soit une baisse de 11% par rapport à 2012. Cette baisse est répartie sur les trois pays producteurs.

Lins teillés

Avec une production et une demande quasi inexistante, ces dernières semaines, l'activité commerciale était plutôt négligeable.

Que nous apportera la campagne 2013/2014? Beaucoup dépendra de la politique de production et de commercialisation menée par les usines de teillage. Dans ce contexte, il convient de rappeler les 'Communiqués' qui, au nom de la section Culture-Teillage de la CELC d'abord et de la section Commerce ensuite, ont été transmis au mois de juillet à tous les teilleurs belges, français et néerlandais.

Dans ces deux communiqués, le message au teilleur est le même: veillez à stabiliser l'offre au niveau de la campagne écoulée. Autrement dit: ne vous laissez pas séduire à une augmentation de l'activité de teillage. Compte tenu de la physionomie de la nouvelle récolte, celle-ci pourrait, en effet, facilement remettre en cause l'équilibre péniblement restauré du marché des filasses.

La demande mondiale de lins teillés totalise une moyenne de 100 à 110.000 tonnes par an. D'autre part, notre filière apparaît très sensible aux stocks. Aussitôt que ces derniers dépassent le niveau d'un stock outil normal - pour le seul

stade du Teillage estimé à quelque 30.000 tonnes - les prix sont exposés à une pression accrue à la baisse. C'est pourquoi le stockage en lins en paille non travaillés doit absolument être préféré au stockage en filasses.

Un autre appel récurrent concerne la maîtrise des ensemencements 2014, même si, ces derniers temps, certains éléments semblent plutôt inspirer au contraire. Car tout laisse augurer que cette nouvelle récolte, comme celle de 2012, donnera lieu à un report en pailles sur la campagne suivante.

A l'occasion des salons qui se tiendront prochainement (Première Vision, Expo-fil), des délégations d'acheteurs chinois sont attendues sur le marché ouest-européen des matières premières. Dans le contexte créé par la nouvelle récolte, leur politique d'achat aura sans doute pour but d'acquiescer une meilleure qualité au même prix que celui payé pendant le premier semestre de cette année. C'est au producteur de filasses de faire preuve de suffisamment de résistance.

Etoupes

Ces dernières semaines, le marché des fibres courtes était à son tour quasi complètement délaissé. On se rappelle qu'à l'aube de la saison de récolte, resp. de vacances, l'activité était soutenue principalement par la demande émanant des usages textiles, à savoir la filature et, en particulier, le secteur des mélanges. Pour ce qui concerne la papeterie, celle-ci semblait peu inclinée à conclure de nouveaux contrats à terme.

S'agissant de la nouvelle saison de commercialisation, les perspectives d'offre sont plutôt modestes. En effet, une récolte donnant une fibre longue très résistante est synonyme d'un apport réduit en étoupes. Par ailleurs, il ressort des premiers essais de teillage que la longueur des fibres courtes sera très probablement inférieure à la moyenne.

Fiscale gunstmaatregelen voor land- en tuinbouw verlengd

De federale regering heeft ter gelegenheid van de recente begrotingsopmaak beslist om de fiscale gunstmaatregelen voor de land- en tuinbouw met twee jaar te verlengen. De maatregelen vonden hun oorsprong in de programmawet van 23.12.2009, die een specifiek fiscaal gunstregime voorzorg voor de inkomstenjaren 2008, 2009 en 2010. De maatregelen werden in november 2011 met twee jaar verlengd voor de inkomstenjaren 2011 en 2012.

Inhoudelijk bestonden de fiscale gunstmaatregelen uit een drieluik, nl.

- een verlaging van het belastingtarief van 16,5% naar 12,5% op de zoogkoeienpremies en gewone toeslagrechten;
- een vrijstelling van belasting op verkregen investeringssteun (kapitaal- en rentesubsidie) in de personenbelasting;
- een verlaging van de belasting op investeringssteun tot 5% in de vennootschapsbelasting.

Op die manier wordt de door de overheid verleende steun niet fiscaal afgeroomd door een andere overheid en worden vooral zij die investeren in hun bedrijven fiscaal beloond.

De recente verlenging van de maatregelen moet de land- en tuinbouwbe-

drijven helpen om de gevolgen van de crisis van de vorige jaren te overwinnen, en de uitdagingen van het nieuwe GLB aan te gaan. Door de recent besliste afbouw van het GLB zal onze land- en tuinbouwsector immers nóg meer dan vandaag geconfronteerd worden met een grotere prijsvolatiliteit, die bijna nooit kan worden doorgerekend in het eindproduct. Naast de inhoudelijke hervorming, dreigen de Belgische land- en tuinbouwers voor de komende zeven jaar bovendien tot 800 miljoen euro aan Europese steun te verliezen.

(Bron: Landbouwleven, 05.07.13; Boer&Tuinder, 05.07.13)

Aanpassing uurloon vlasarbeid(st)er

De consumptieprijsindex van de maand juni bedraagt 122,53 punten, wat een stijging inhoudt met 0,21 punt tegenover de maand voordien. De sterkste prijsstijging werd genoteerd voor buitenlandse reizen. De inflatie steeg voor de tweede maand op rij tot 1,59%.

De gezondheidsindex, die gebruikt wordt voor de aanpassing van lonen en

huurprijzen, steeg op zijn beurt tot 121,01 punten. Het rekenkundig gemiddelde van de laatste vier maanden bedraagt nu 120,70 punten.

Dat laatste houdt in dat de bovengrens van de stabilisatieschijf (120,67 punten) is overschreden, waardoor **vanaf maandag 1 juli 2013 alle effectieve en baremieke lonen in de sector Vlasbe-**

reiding moeten worden verhoogd. Het basisuurloon (loongroep 1) in enkele ploeg stijgt daardoor met 0,0372 euro tot 12,1313 euro. De nieuwe stabilisatieschijf strekt zich uit van 120,68 tot 121,00 punten.

Accord sur la nouvelle PAC (fin)

2. Mécanismes de gestion du marché

Les modifications apportées à l'OCM visent à améliorer l'orientation du marché de l'agriculture dans l'Union au vu de la concurrence accrue sur les marchés mondiaux, tout en offrant un filet de sécurité efficace aux agriculteurs dans un contexte d'incertitudes extérieures. C'est pourquoi les systèmes existants d'intervention publique et d'aide au stockage privé sont révisés pour être plus réactifs et plus efficaces.

Les fibres de lin sont inscrites sur la liste des produits pour lesquels une aide au stockage privé peut être octroyée.

Clause de sauvegarde et réserve de crise

Pour tous les secteurs, une nouvelle clause de sauvegarde est introduite, qui doit permettre à la Commission de prendre des mesures d'urgence pour répondre à des perturbations générales du marché. Ces mesures seront financées par une réserve de crise, financée par des réductions annuelles des paiements directs.

En cas de graves crises sur le marché, la Commission peut également autoriser des organisations de producteurs ou des organisations interprofessionnelles, dans le respect des garanties spécifiques, à prendre collectivement certaines mesures temporaires pour stabiliser le secteur concerné.

OP et OIP

Les règles relatives à la reconnaissance des organisations de producteurs (OP) et des organisations interprofessionnelles (OIP) couvrent désormais tous les secteurs. Pour un nombre limité de secteurs, les agriculteurs auront la possibilité de négocier collectivement sur les prix et les volumes. Par contre, dans la majorité des secteurs, des négociations collectives sur les prix ne sont toujours pas autorisées, car considérées comme une infraction au droit européen de la concurrence.

3. Développement rural

La grande modification concernant le deuxième pilier de la PAC concerne son intégration dans le Cadre Stratégique Commun, afin de créer une étroite coordination avec toutes les aides des fonds structurels et d'investissements européens dans l'Etat membre concerné.

Le concept fondamental actuel, au succès avéré, est maintenu. Les Etats membres pourront donc continuer à concevoir leurs propres programmes pluriannuels sur la base du large éventail de mesures disponibles au niveau de l'Union. Dans ce domaine aussi, plus de flexibilité est prévue. **Néanmoins, les Etats membres devront toujours consacrer au moins 30% de leurs fonds destinés au développement rural provenant du budget de l'Union à des mesures liées à la gestion des terres et à la lutte contre le changement climatique.**

4. Financement, gestion, suivi

Outre des dispositions au sujet des **contrôles** et des **services de conseil agricole**, ce quatrième règlement de base (règlement horizontal) prévoit e.a. que **tous les paiements directs et certains paiements destinés au développement rural continueront à dépendre du respect d'un certain nombre d'exigences légales (éco-conditionnalité).**

Une **réserve de crise** sera créée chaque année pour un montant de 400 millions d'euros, en application de la discipline financière.

S'agissant du **suivi** et de **l'évaluation de la PAC**, la Commission présentera un rapport avant la fin de 2018 (qui sera ensuite suivi d'un rapport tous les quatre ans) sur les performances de la PAC en ce qui concerne ses principaux objectifs.

Mise en oeuvre

L'objectif est que **tous les nouveaux règlements entrent en vigueur à**

compter du 1er janvier 2014. Toutefois, pour donner aux organismes payeurs des Etats membres le temps nécessaire pour effectuer la gestion et les contrôles dans le cadre du nouveau système de paiements directs, la Commission a présenté une proposition distincte prévoyant **une année de transition pour les paiements directs en 2014. Les nouveaux éléments tels que le verdissement et l'aide complémentaire aux jeunes agriculteurs ne s'appliqueront donc qu'à partir de 2015.**

Geïntegreerde gewasbescherming (IPM)

Ons hoofdartikel van 28 juni jl. stond volledig in het teken van de nieuwe fytolicensie, een systeem van kennislicenties dat moet bijdragen tot een bewuster en duurzamer gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Het thema werd in detail toegelicht door mevr. Annie DEMEYERE (Vlaamse overheid), gastspreker op onze jongste algemene vergadering. Hieronder komen wij terug op het tweede deel van haar uiteenzetting, dat grotendeels was gewijd aan de regelgeving m.b.t. geïntegreerde gewasbescherming.

De Europese richtlijn 2009/128, die aan de basis ligt van de fytolicensie, verplicht ook de "geïntegreerde gewasbescherming" of IPM (*Integrated Pest Management*). **IPM is een methode waarbij eerst alle beschikbare technieken voor gewasbescherming zorgvuldig worden afgewogen, en pas daarna wordt overgegaan tot een geïntegreerde toepassing van maatre-**

gelen die o.m. het risico voor het milieu en de volksgezondheid tot een minimum beperken. De voorrang wordt gegeven aan natuurlijke, niet-chemische bestrijding, waarbij landbouwecosystemen zo weinig mogelijk worden verstoord.

Vanaf 1 januari 2014 moeten alle professionele gebruikers van gewas-

beschermingsmiddelen in de hele Vlaamse land- en tuinbouw de principes van IPM toepassen zoals die in de richtlijn zijn aangegeven. De voorbereiding startte in september 2010, en om de implementatie vlot te laten verlopen, werden vijf sectorgroepen opgericht voor de verschillende plantaardige sectoren. Vlas behoorde tot de groep 'akkerbouw-voedergewassen'. De sectorgroepen waren samengesteld uit alle belangrijke actoren binnen de sector en hadden als opdracht richtlijnen voor IPM voor de betrokken sector op te stellen. Deze richtlijnen werden dit voorjaar definitief vastgelegd.

IPM zal ook een onderdeel vormen van de basis- en permanente opleiding in het kader van de fyto-licentie.

IPM praktisch

IPM betekent dus het gewas beschermen met alle mogelijke methodes en daarbij voorrang geven aan niet-chemische oplossingen, zoals mechanische onkruidbestrijding of natuurlijke plaagbestrijders. **Concreet is IPM gebaseerd op drie pijlers: preventie (teelttechniek), monitoring (waarnemingen) en interventie (bestrijding).**

- Preventie

Om IPM correct in de praktijk te brengen, moet in de eerste plaats aan preventie worden gedaan door de juiste gewasrotatie en door optimaliserende teelttechnieken, zoals rassenkeuze, bemesting, zaaidichtheid, bodembewerking, irrigatie, enz. **Ook de bescherming en bevordering van nuttige organismen en elementen draagt bij aan de preventie.** Daartoe moet elke teler twee van de tien volgende biodiversiteits- en ecologische maatregelen toepassen: zitstangen, nestkastjes, natuurlijke schuilplaatsen, heggen en hagen, wilde vegetatiestroken, 2% compenserende ecologische ruimte (b.v. bloemenrijke akkerranden), mechanische onkruidbestrijding, bodembedekkers, groenbemesters, weide- en akker-vogels.

Door deze preventieve technieken toe te passen, worden al veel problemen voorkomen en wordt schade aan b.v. de vlasplant zo veel en zo lang mogelijk onder de economische schadedrempel gehouden.

- Monitoring

Een tweede basisprincipe van IPM is de monitoring van schadelijke organismen. Dit is het tijdig waarnemen van ziekten en plagen zodat economische schade kan vermeden worden door gepast in te grijpen. **Monitoring van schadeverwekkers gebeurt op basis van o.a. veldobservaties, systemen voor vroege diagnose en advies van gekwalificeerde beroepsadviseurs (b.v. vlasser met P3-licentie die boer informeert). Maar het hulpmiddel bij uitstek hiervoor zijn de wetenschappelijk verant-**

woorde waarschuwings- en voorspelingsystemen. Deze worden gebruikt door verschillende waarschuwingdiensten, uitgebouwd door de praktijkcentra en sterk ondersteund door de Vlaamse overheid.

Op grond van de resultaten van de monitoring worden beheersmaatregelen opgesteld. Daarbij worden ook strenge en wetenschappelijk verantwoorde schadedrempels vastgelegd. Pas wanneer een schadedrempel overschreden is, wordt een beroep gedaan op de derde en laatste pijler van het IPM: de interventie door bestrijding.

- Interventie

Basisprincipe hierbij is dat duurzame biologische, fysische en andere niet-chemische methoden de voorkeur verdienen boven pesticiden, met als doel zo weinig mogelijk neveneffecten te creëren voor de menselijke gezondheid, niet-doelwitorganismen en het milieu. **Er wordt dus voorrang gegeven aan het inzetten van mechanische onkruidbestrijding of biologische bestrijding met natuurlijke vijanden (b.v. het lieveheersbeestje tegen bladluizen), boven een bespuiting met herbiciden of insecticiden.** Als er toch chemisch moet worden ingegrepen - wat ook na 2014 wel nog is toegestaan - zullen alleen dié bestrijdingsmiddelen mogen gebruikt worden, die een minimale druk uitoefenen op het milieu en zo weinig mogelijk risico's inhouden voor de volksgezondheid. **Als teler zal men steeds moeten kiezen voor het meest selectieve en minst milieubelastende bestrijdingsmiddel.** Daartoe wordt momenteel een lijst opgemaakt van erkende gewasbeschermingsmiddelen, met vermelding van hun beperkin-

gen en advies m.b.t. resistentiebeheersing.

Om het gebruik van pesticiden en andere vormen van ingrijpen tot een noodzakelijk niveau te beperken, zullen volgende regels moeten gerespecteerd worden:

- dosisverlaging (lage druk, combinaties, herhaalbehandeling);
- gedeeltelijke toepassingen;
- verantwoorde spuittechniek (bufferzone van één meter langs oppervlaktewateren).

Er zal ook een **anti-resistentiestrategie** moeten worden toegepast, door diverse pesticiden met verschillende werking te combineren.

Om dit op te volgen, zullen registers moeten worden bijgehouden over het gebruik van pesticiden en de monitoring van schadelijke organismen (registratie in het kader van IKKB en aanvulling van de sectorgids met een rubriek 'verantwoording van ingrijpen').

Controle

Vanaf 2014 zal ook de controle op de toepassing van IPM starten. De Vlaamse Overheid doet inspanningen om de extra kosten en lasten van deze controles zo laag mogelijk te houden. Zo wordt voor de IPM-controles samengewerkt met de bestaande controles in het kader van de sectorgids (autocontrole primaire plantaardige productie) en de kwaliteitslastenboeken.

Mevr. Demeyere besloot dat, rekening houdend met de inspanningen die door de telers vandaag al worden geleverd, de toepassing van IPM in de akkerbouw vanaf 2014 zeker realiseerbaar moet zijn.

<< >>

Pesticiden en bijensterfte

Aan het slot van haar boeiende uiteenzetting boog mev. Demeyere zich nog over het actuele en gevoelige dossier **'Bijen en pesticiden'**.

Het probleem van de verhoogde bijensterfte is niet nieuw, maar ondanks tal van studies en discussies blijft er veel onduidelijkheid en onzekerheid over dit

Erfgoedgids 'Vlasparlee' belicht de mens achter de industrie

Onlangs verscheen de **erfgoedgids 'Vlasparlee'**, als uitvloeisel van het gelijknamige mondelinge project van de provincie West-Vlaanderen, gerealiseerd in samenwerking met een aantal partners, waaronder het ABV.

In Vlasparlee ligt de klemtoon op de mens achter de industrie. Het boek gaat dieper in op het vlassersleven uit de jaren '20 tot '60 van de vorige eeuw, met tal van pittige verhalen van oud-vlassers over het aankopen van vlas, de slijtcampagnes, het werk in de roterijen en zwingelarijen, de rol van de botekopers en verzenders. Ook de arbeidsomstandigheden, de internationale vlashandel en de invloed van de oorlogen op de vlasverkoop komen aan bod.

De publicatie kan besteld worden bij het Provinciaal Informatiecentrum Tolhuis: tel. 0800 20021 of via volgende site: <http://apps.west-vlaanderen.be/asp/informatiecentrum/>. De prijs bedraagt **12,50 euro, inclusief verzendkosten.**

onderwerp. **Het is een heel complex dossier, waarbij er over de precieze oorzaken nog geen eenduidigheid bestaat. Algemeen wordt aangenomen dat een samenspel van diverse factoren aan de basis ligt van het probleem,** met name: parasieten, schadelijke pesticiden, secundaire ziekten, klimaatopwarming, gsm-straling, verminderde biodiversiteit (minder bloeiende gewassen), gebrek aan kennis en ondersteuning van de imkers, enz. Enkele van deze factoren springen er evenwel bovenuit, zoals de besmetting met de varroamijt, een schadelijke parasiet, gevolgd door de verminderde aanwezigheid van geschikt voedsel voor de bijen (veelal als gevolg van de verminderde biodiversiteit), en tenslotte de pesticiden die behoren tot de groep van de neonicotinoïden.

In afwachting van een gefundeerd onderzoek, treft de land- en tuinbouwsector intussen voorzorgsmaatregelen om de schade door neonicotinoïden te voorkomen.

Zo zijn er enkele **risicobeperkende maatregelen wat de besputingen betreft:**

- niet spuiten tijdens de bloei of wanneer bestuivers actief zijn;
- bloeiende onkruiden maaien;
- bufferzones respecteren (zeker bij plassen of andere "waterreservoirs");
- afspraken maken met imkers;
- de gebruiksaanwijzing op het etiket respecteren.

Daarnaast worden **gewasbeschermingsmiddelen strenger gescreend** op hun effecten t.a.v. bijen, en moeten zij aan **nieuwe goedkeuringscriteria** voldoen om te worden toegelaten. Er gel-

den ook **nieuwe eisen voor zaaimachines**, teneinde de schadelijke stofdrift van de zaadontsmetting tot een minimum te beperken.

Het is ook in deze context dat het door de Europese Commissie besliste **moraatorium** voor invoer en gebruik van met *Cruiser* behandeld zaailijnzaad dient gesitueerd (zie *'Vlasberichten'* van 17 mei jl.). Overschotten van behandeld zaai-zaad mogen niet meer worden uitgezaaid en ook het bezit ervan is na 1 december 2013 niet meer toegestaan.

Om niet te vergeten ...

De enige wijze om een vriend te hebben is er een te zijn.

Ralph Waldo Emerson

